

KÖZVÉLEMÉNY

Megjelenik vasárnap, szerdán és pénteken
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Árpád-utca 268. szám.

Főszerkesztő: dr. HAJDU DEZSŐ
Felelősszerkesztő: dr. SZABADOS JOZSEF

Előfizetési árak 1 óra:
HELYBEN 40 FILLÉR, VIDÉKEN 60 FILLÉR.
Előfizetési és hird. árat a kiadóhiv. keránk.
Egyes szám ára 2 fillér.

Vallás és vallásosság.

Irta: Kozma János.

Két cikkben kívánok értekezni a vallásról, a vallásosságról és a tudásról, azaz a tudományról, amely a vallásnak nem ellensége, mint azt sokan, különösen az egyház emberai alaptalanul állítják, hanem ugyyszólván, az igazi vallásosságnak: az erkölcsös, a tisztességes, a becsületes élet megteremtője, pontos ápolója. Ezen cikkemben a vallásról beszélek.

A vallásosság az emberi léleknek, az emberi szívnek, sőt még az észnek is irányítására szolgáló fontos erkölcsi kelléke. A vallás, a hit az emberi lelket, az emberi szívet egy magasabb, az embernél tökéletesebb szellemi lény felé, Istenhez emeli, kiből hiszi úgy az egész világnak, mint magának az embernek alkotóját, teremtőjét és fentartóját.

A vallásos ember hiszi a lélek halhatatlanságát; hisz a tulvilági élet örökké tartó kimondhatatlanul édesnek és boldognak hirdetett örömeiben; hisz az elkárhozottaknak örökké tartó borzasztó gyötrelmeiben, soha nem szünő pokoli kínjaiban, amelyekben, hite szerint, a legfőbb jószág, a teremtő Isten, a saját képére teremtett és az utolsó ítéletnél a baljára kerülő szerencsétlen embert — megbosszulandó földi életében elkövetett és az egyház szolgálja által fel nem oldott, meg nem bocsátott bűneit — majdan írgalom

nélkül részesíteni fogja. Tehát a vallásos ember hiszi a legfőbb jószágnak, a teremtő bölcs Istennek a bosszuállásra való képességét is. Ezt a tudomány, mint majd másik cikkemben világosan bizonyítani fogom, el nem hiszheti. A vallásos ember hiszi a teremtő fel-támadását és az örök életet. Életének minden lépését, minden mozzanatát, minden cselekedetét úgy iparkodik irányítani, amint az Isten, az ő teremtője, a vallás és annak tainai parancsolja. A vallásos ember hiszi, hogy az Isten mindent tud, mindent lát; hiszi, hogy az Isten tudja, még legtökesebb gondolatait vagy a legelrejtettebb, a legsötétebb helyen véghez vitt titkos cselekedeteit is. Azért lelkét az Istenlélelem hevíti, irányítja. Mert hiszi, hogy az Isten, akit legfőbb jószágnak tart, hogy az ember békéltetését, Isteni félelmében állhatóságát kipróbálja, miként a bibliai Jóóbot, úgy őt is érzékeny csapásokkal sújthatja.

A vallásos ember hiszi, hogy az ég alatt a földön, a légürben, a földgyomrában, s a vizekben, a csillagokon, a különféle álló és bolygó égitesteken minden az Istenből van. Hiszi, hogy minden: örömet, vigalmat, boldogságot, but és bánatot, a legkínzóbb és legiróztatóbb betegségeket és szenvedéseket s a legtűrhetlenebb nyomorúságot és a nagyon gyakran emberben, állatban és vagyomban véghezvitt retentő pusztításokat okozó elemi csapásokat: földrengést, vízáradást, tűz-

veszélyt, tűzhányó hegyek kitöréseinek pusztítását, a villámcsapásokat stb. mind a legfőbb jószág a teremtő és bölcsen kormányzó Isten méri az emberiségre. A vallásos ember az Istentől származtatja úgy a jót, mint a rosszat, úgy az örömet, mint a bánatot, úgy a boldogságot, mint a nyomort és elhagyatottságot, úgy a viruló egészséget, mint a leggyötrőbb betegségeket és bármilyen érje, Isten akaratának tudja azt be és megnyugszik az Isteni bölcs végzésen. És azért isteni félelemmel, buzgó szívvel, ájtatosan imádkozik, kéri az Istent, hogy neki és hozzátartozóinak adjon egészséget, boldogságot. Hívén a lélek halhatatlanságában és a tulvilági életben, kéri az Istent, hogy halála esetén adja meg lelkének az üdvösséget és részeltesse a mennyország örömeiben.

A vallásos ember bizik az isteni jószágban. És azért ezen szívből eredő bizalmában az Ur Istenhez küldi ájtatos fohászát, hogy távolison el tőle minden bajt, minden but és bánatot és sújtó csapásokat. S ha vallásossága dacára is megtéved az élet kanyargó útján, elmegy az Isten szolgálójához, a paphoz és szánja-bánja, meggyónja bűneit. Hisz a bűnök bocsánatában. Ez az igazi mély vallásosság.

Ha az itt körülírt mély vallásosság erős gyökeret verne az emberi gyarló szívekben ha az embert csakugyan Istenhez tudná emelni, ha az embert a tisztességtelenség, az erkölcs-

Bankóprés

— Vigjáték egy felvonásban. —

Irta: Sziebenburger Karoly.

— A „Közvélemény” eredeti társaja. —
Folytatás.

Gusztli. Enyje te impertinens kasszaifúró . . . bocsánat Nsgos uram! még az én mocskotlan jó híremet és becsületesemet is bűnöd osztályrészesévé akarod tenni; igaz, sok, és nagy hálával tartozom ugyan neked. Éheztem, kenyeret adtál, hivatalhoz segítettél, ruháztál, fenyves termeidbe fogadtál, nagy urakkal kártyáztattál, s titkon fizetted adósságaimat, — ez mind igaz, igaz; de becsületesemet, jó hírnevemet ne kívánd, ne követeljed a hála fejében. A hála is elveszti szent eszményiségét, ha becsületeség az ára.

Alispán. Nem becsületeség, mit tőled követelnek, csak segédkezés az árvák pénzéhez, a könnyű fölszárításához és mindenkiféle feleségen egymánt asszony jó hírnevéhez; vagy azt akarod, hogy utánnam szenyben, mocskokban megvetetten pusztuljon el ő is, ő, ki téged nagybetegségedben féltve át ápolt, ki téged mint édes atyját tiszteli, becsüli; ne irántam, ez asszony iránt légy könyörületes. Gusztim öreg barátom, az árvákat és hű feleségemet tekintsd. Vajh! mindezek elvesztésén srodha te is hogyan szálnál le, nemde azzal a tudattal, hogy a te kezéd is ásta ezeknek a sírgödört.

Gusztli. (elérzékenyülve.) Igaz, igaz: Feleséged jószágos keze az életnek mentett meg; mert az orvosi tudomány bizony gyarló a gyöngéd kezek ápolása nélkül.

Alispán. S te most egy életért sötét sírgödörrel fizetsz!

Gusztli. (fejét tenyerébe hajtva gondolkodik.) Nem, nem ásom ezeknek a sírgödört, h kább pusztuljak el én . . . tehát az árvákért és feleségedért mindent kész vagyok, mindent megteszek; de nem te érted te . . . te . . . te . . . pardon! maga maga . . . maga (főre) csak nem leszek gazemberekkel pertu. — bocsánat Bankóprés ur! Beszéljen hát gyorsan végezzünk, lopjak — raboljak én is? csak parancsoljon, csak parancsoljon!

Alispán. Nem parancsolok, csak kérek.

Gusztli. A becsületeség és hála nem együtt járnak, külön kupében utaznak.

Alispán. De együtt szólnak le. Igen igen együtt utazunk holnap hajnalba Konstantinápolyba, ottan az idegen államok bankóinak hamisítását nem büntetik; Szézezer forintot hamisítunk.

Gusztli. Értünk már mindketten az akasztófára; a maga keze faragta nagyságos izé — izé

Alispán. S aztán Konstantinápoly bazárjában a bankókat aranyra ezüstre beváltjuk, az arvapénztárba baza hozzuk s rendben lesz minden.

Gusztli. (elkeseredetten.) Rendben, oty rendben: mint midon a hóber a deliquens nyaka körül

igazítja a kötelet csak egy pár perc és ottan is rendben lesz minden.

Alispán. Ejh! ne madzagolj, érts az okos szóra!

Gusztli. Persze ne madzagoljak, pedig az idén a kender termése több volt, mint a becsületeség gyümölcse.

Alispán. A nyakamat szorítja az, emez pedig bűnös lelkemet hervasztja. Tehát holnap együtt utazunk Konstantinápolyba. Kora reggel légy künn a vasútnál, te első osztályra váltsz jegyet, én arcom elmaszkírozva, harmadosztályra szállok fel. Szófiaig, s azután onnan már együtt utazhatunk, de Szófiaig nem szabad egymást ismerünk.

Gusztli. Kár, hogy eddig is ismertük egymást te — maga izé! árvák és feleség Spangája . . . bocsánat Nagyságos utazó vigée ur!

Alispán. Az első osztályon a bankóprés kenővel eltakarva s kalitkába rejtve minden feltűnés nélkül magaddal viszed.

Gusztli. A süstörgős istennyila vigye — söpörje — de nem én. Még csak az kellene az én becsületes kezembe.

Alispán. Igenis viszed, hiszen olyan ártatlan ószág ez, mint a birka.

Gusztli. Az árvák birkája ugy-e, mit a maga mocskos keze 100,000 forintig bőreig megkopasztott, — bocsánat Nagyságos birkanyíró ur!

[Folytatása következik.]

telenség s a bűn utjáról a tisztesség s a becsület útjára tudná tertelni, akkor ez a mély vallásosság egyedüli útja volna az emberiség boldogulásának.

A tudomány, ha egyes, itt tárgyalt hit-tételeket tán kissé túlzottaknak, tán fölöslegesnek tart is, de az itt tárgyalt vallásosság, ha csakugyan a szívek rugója, életője volna, tiszteletre méltóságát kétségbe nem vonhatná, mert az emberiség javát munkálná az.

Azonban nem így van! Az ily vallásosság nagyon sok esetben csak mulékony délibábszerű látszat.

A mi népünk látszólag nagyon vallásos, ugyszólván vakbuzgalmu vallásosságban.

Az ünnepnapokat megüli, megszenteli. Nincs az a vecsernye vagy vallásos szertartás, mely alatt a templomok zsufolásig meg ne telnének ajtatossá latszó, a templomok kövezeten térdlen csókolgató, az oltárok felszentelt zsámolyát csókolgató, olvasót morzsolgató hit-hűnek látszó közönséggel. De az a mily, ugyszólván bigot vallásosságnak látszat, értéktelen, igazi belső meleg nélküli külszín, nem a lelkielemek őszinte megnyilvánulása. Mert ha az volna? ha az emberiségnek kicsinyo-nagyja lélekben őszinte, oly szeplőtlen, oly uszta, oly vallásos volna, mint a milyennek a templomokban külsőleg látszik, úgy akkor ennek a népnek a kebelében, ennek a népnek fiai és lányai között nem fordulhatnának elő ugyszólván naponkint szemérmét és tisztességérzetet sértő erkölcstelen ségek, kihágások, elítélendő ocsmány vétések és nem ritkán az embert vérengző vadállattá aljasító és emberi mivoltából kivetkeztető véres verekedések, ocsmány bűnök: lopások, sikkasztások, csalások, váltó és okmányhamisítások, idegen vagyontulajdonítások, borzasztó rablások és kegyetlen gyilkolások.

A nép nagyrészenek — méltó tisztelet és becsülés a kivételnek — látszólagos, mély vallásos ténykedése nem a szívnek és a léleknek igazi, őszinte meggyőződéséből ered mint inkább egyszerű érték nélküli szokásból, utánzásból. Tudatlanságával, faragatlan, csiszolatlan lelkével nem is képes a vallás magasztos tanait betartani.

Akárhányan vannak vallásosnak ismert férfiak és asszonyok, kik nappal a templomok kövezeten térdelve, olvasót morzsolnak és látszólag ajtatossan imádkoznak és agyuk szívük, eszük és lelkük a bűnre gondol s az est homályában — elfeledve, hogy Isten mindent lát és mindent tud. — vagy bizva — a jószágos Isten bocsánatában — végzik erkölcstelen és nem ritkán bűnös tetteiket.

Találkozik még a vallás fölszentelt szolgálói közül is akárhányan, a ki maga is akárhányszor letér arról az útról, a melyen isteni mesterének, Jézus Krisztusnak, parancsa és rendelete szerint haladnia kellene és jó példájával vezetni a lelkiatyasága, lelkipásztorsága alá tartozó nyáját: a hiveket.

Tehát a látszólagos vallásosság még nem bizonyít a mellett, hogy gyakorlója egyszersmind tisztességes, erkölcös és becsületes ember is, míg ellenben az erkölcös, a becsületes ember — ha nem hisz is mindent — a vallásos élet feltételeivel nem áll ellentétben.

Vannak — tájdalom — vakbuzgónak látszó, alázatos és szent életűnek tartott egyének is, akiknek azonban lelkiismeretük

soha nem nyugodt, mert titokban elkövetett bűneik sulya nehezedik lelkükre.

És viszont vannak vallástalanoknak látszó emberek is — mint jó magam is — aki mindenkor nyílt lélekkel és bátran állok úgy Isten, mint az emberek ítélőszéke elé, mert lelkiismeretem nyugodt, kötelesség érzettől áthatott lélekkel, becsületes munkával és szorgalommal teljesítem kötelességemet. szolgálatom kenyeret adó városomat és ezáltal drága magyar hazámat — hiven. Nem bántok senkit. A mennyire töiem telik, segítem a szegényt. De ha valaki engem követ dobál, már akkor elfelejtem a vallás tanait és nem kenyérrel, hanem követ dobom én is vissza, hogy megérezze a támadó.

Ha népünk vallásossága egyenesen a szív mélyéből, isteni szikrából eredne, úgy akkor az emberiség minden egyes fia és minden egyes leánya vállvetett szorgalommal egymás javán, a közjón munkálna és nem teremne meg a szívekben az irigység, a gyűlölség, a harag, a bosszu és más rossz és szemtelen érzelmek bűnös és káros csirája.

Isten szolgálója sem lehet olyan, aki ahelyett, hogy lelkipásztorkodása alá tartozó nyáját, a hiveket, emberszeretetre oktatná, lelkében termeli az irigység, a harag, a gyűlölség s a nemtelen bosszu rút érzelmait és ezen eljárásával nem tereli — nyáját egy akol és egy pásztor keze alá, hanem szétriasztja őket.

Pedig ilyenek is vannak, talán még Zentán is!

Városi közgyűlés.

Végre leörölte a közgyűlési nagy szecsakvágó a mult közgyűlésről elmaradt és ujonnan kitűzött tárgyakat is. Erdemleges intézkedés nagyon kevés volt. Nagyrészt elfogadtattak a tanács javaslatok, tudomásul vétettek az előterjesztések és az interpellációkra adott válaszok. Kiemelkedőbb pontok voltak:

- 1) A posta részére szükséges épület emelése, amely elvben elfogadtatott.
- 2) A Jenő-herceg szálló mögötti Halász-féle telek megvétele, amely elhatározott.
- 3) A toronyórák megvizsgálására vidéki szakértő lesz meghívva.
- 4) A hidperekről szóló ügyészi jelentéseket tudomásul vették.
- 5) Az ármentesítő-társulatba küldendő városi képviselők száma az eddigi 5 helyett 10-ben megállapított, kik közül a polgármester, főjegyző, gazdasági tanácsnok, főjegyző, tőszámvevő és mérnök hivatalból volnának tagjai, míg 4 tagot a közgyűlés választana. Szükséges volna a társulat alapszabályainak módosítása is oly irányban, hogy egy tag is leadhassa az összes Zentára eső szavazatokat, de a közgyűlés mint rendszeren most is olyan fából vaskarika határozatot hozott, ami miatt ezzel a kérdéssel még néhányszor találkozni fogunk a közgyűlési meghívókon.
- 6) A felső rakpart burkolathoz téglát égetéséről a város házilag fog gondoskodni. Dr. Ziehlinsky Szilárd vasbeton burkolatra vonatkozó ajánlatának beküldésére megsürgöttetik.
- 7) A rakparti lejárók körül csak a két végső és a Zrinyi utcai fog fölépülni. A hidutcai elmarad.
- 8) A topolyai országutnak törvényhatósági úttá való fölvétele iránt fölirat a megyeh ez.
- 9) A hidbeomlás óta fölmerült költségek és még rendezendő tétélekről részletes kimutatás előterjesztésére a polgármester utasított.

10. Kiss Simon gazd. tanácsosnak 1000 koronaszemélyi pótlék, Czabafy Jánosnak két évre 800 korona és Szárics Gézőnek ugyancsak két évre 800 korona központi választmányi jegyzői tiszteletdíj megzavaztatott.

11. A boltbörlet meghosszabbítások engedélyeztettek.

12. Kikircs János interpellációja a Markovics Lajos és társa által a hidlebontáshoz szállított faanyagok dolgában nem hozta mag a remélt megfélepetést. Csak azt tudtuk meg, hogy a szakértők hiába kaptak 50—50 korona tiszteletdíjat.

A tárgysorozat egyik-másik pontjára még vissza fogunk térni.

Hurokra került rablóbanda.

Hatalmas fogást csinált Karakás Gábor moholi rendőrfővezető. Egy az egész járás közbiztonságát veszélyeztető szervezett betörő bandát fogott el e hó 3-án.

A banda feje Nagy Barna József „Kánya” valóságos „Rózsa Sándor”-ja a vidéknek. 10—12 évi fegyház után kezdte meg újra veszedelmes működését. Mintegy 3 év előtt egy izben elfogta az ó-becsei csendőrség, de akkor sikerült valahogy kiszabadulnia. Azóta országosan körözik s fejére magas díj is van kitűzve.

A betyártársaság többi tagjai: Utasi András, adai gyepmester és nevelt fia, Rózsa Antal, továbbá Hegedüs Mihály, Hegedüs István és Guba János ó-becsei és pefrovozellőiak, többnyire 5—10 évi börtönt viselt emberek.

Elfogatásukhoz az utolsó szombat éjjeli lopás szolgáltatta a nyomot. Ekkor éjjel betörték Manheim Simon moholi belső szállások közti tanyájára s ott a lakóberestől malacokat akartak lopni, de mivel ez szerencsésjére épen eladta a malacait, megelégedtek a tolvajok a tanyán lévő szénával is, ebből felpakoltak egy kocsival s mint a nyomokból Karakás rendőrfővezető kiderítette, az adai tiszapart felé vették útjukat.

A banda az adai gyepmester tiszaparti lakásán tanyázott — épen husvét napján — midőn a rendőrfővezető rájuk bukkant. Heves harc fejlődött ki Karakás rendőrfővezető és Kánya vezér közt. Ez pisztolyával támadott a rendőrfővezetőre s mivel a rendőrök csak három voltak, élet-halál harcot kellett vívniok a rablókkal. Nagy erőfeszítés után sikerült csak összekötözni a bandát s beszállítani Moholra, a hol most már erős fedezet alatt őrzik a jó madarakat.

A veszedelmes csapatnak rablásokban és lopásokban óriási multja van. Általában az utolsó években, főleg Tornyoson s a zentai és óbecsei járás külső szállásain előfordult ló, szarvasmarha, disznó s nagyobb gabona lopások jórésze ezen rablóbanda műve volt.

Érdekes a rendőrség által kocsi számára behordott lopott tárgyakat látni. Egész disznóoldalak, sonkák, gabona, liszt, bor, szóval mindenféle élelmi cikk, ágyneműek s a kaptól a cipőig mindenféle ruhadarabok vannak ott.

Általában a modern harcászat elvei szerint operált e felfegyverkezett csoport, nagy sulyt fektettek az élelmezésre, t. i. jó ellátásukra, temérdek gabonát és husneműt hordtak össze „saját” külön fogatukon. Így nem régiben egy helyről, a Bakos-féle adai szállásról 8 zsák búzát hordtak el s azt kényelmesen megőrtették. De a nagybőtről sem

ledkeztek meg. Nagypéntekre virradóra a moholi halásznoknak 25 kiló halkészletét lopták el a Tiszáról. Persze az adai és moholi börtös közönség nem tudta, miért nem jut halhoz.

Érdekes az is, mily ügyesen készítették elő kocsijukat vállalkozásaikhoz. A kocsi tengelyét és kerékagyat gummi karikákkal látták el, hogy a kocsi a legkisebb zajt se csinálja.

A nyomozás erélyesen folyik tovább s be sem látható a lopások s egyéb bűntények száma, melyek kiderítésre várnak. Csak hirtelenében a legutóbbi időből származó 12 lopást derített ki a rendőrség.

Trenka István moholi jegyzőnek is nem csekély s nehéz rész jutott ki a letartóztatás után rögtön fogatba vett s éjjel-nappal folytatott nyomozási eljárásból.

HIREK.

Egy érdemes ember ünneplése. Baráti Péter köztisztviselőben álló földbirtokos — gazda, ki mint vitéz honvéd végig küzdött a szabadságharcot és nem egy diadalmas csatában vett részt, jól kiérdemelt honvédi nyugdíját a Zentai Gazdakörnek adta, jótékony alapítványképen. A Gazdakör évi közgyűlése, Baráti Péter ezen nemes és a kör fölvirágzását előmozdító cselekedetért örökös tiszteletbeli tagjának választotta és elrendelte, hogy Baráti Péter arcképe a kör helyiségében kifüggesztessék a köteles hála, tisztelet és példaadás kedvéért. Husvét napján délután adta át a Gazdakör örökös tiszteletbeli tagsági oklevelét egy küldöttség Baráti Péternek. A küldöttség tagjai voltak: Kiss Simon és Hevér Péter alelnökök, dr. Hajdu Dezső köri ügyész, Novoszel János titkár, Lövei János, Pusztai Mihály, Ujházi Imre, Barsi István, Csikmák Péter, Toth József. Az ünnepeit derék családjának körében, lakásán fogadta a küldöttséget, melynek szónoka Kiss Simon mélyen átértzett, őszinte és igaz szavakkal ecsetelte Baráti Péternek a Gazdakör felvirágzása érdekében kifejtett hervadhatlan érdemeit és a küldöttség tagjainak lelkes éljenzése között nyújtotta át az ünnepeit férfiúnak a Gazdakör díszesen kiállított örökös tiszteletbeli tagsági oklevelét. Baráti Péter meghatóan mondott köszönetet kitüntetéséért. A lélekemelő, kedves és megható jelenet után a küldöttség tagjainak alkalom adatott arra, hogy a derék magyar gazda és kedves családja körében meggyőződjenek arról, hogy az igaz és őszinte vendégszeretet a magyar embernek még mindig főjellemvonása. A magunk részéről csak azt kívánjuk, hogy tartsa meg az Isten ezt a derék, nemeslelkű magyar gazdát még igen sokáig egészségben, boldogságban és adjon az Isten hazánknak, városunknak sok ilyen nemes gondolkodású, őszinte érzelmű, igaz embert javára a közjónak és példányképpül az embereknek.

Gyászhir. Mély részvétellel és megilletődéssel vettük a gyászos hírt, hogy Benedek Elek, főgymnaziumi rom. kat. hittanár a budakeszi Erzsébet-szanatóriumban f. hó 3-án, vagyis husvét vasárnapján hosszabb szenvedés után elhunyt. A boldogult a zentai társadalomnak évek hosszú során közkedvelt, értékes tagja volt. Mély vallásossága és hűhősége mellett a felekezeti türelmességnek, törhetlen magyarsága és függetlenségi érzelmel mellett fenkölt és liberális gondolkozásmódja által az igazi hazafinak, szívjóság, olvasottsága és műveltsége által a valódi nemeslelkű embernek példaképe volt. Halálával ismét kevesebb lett azoknak a száma, akikre e sokfélekép szerteforgácsolt és tévtanokkal megmetelyezett társadalomnak oly nagy szüksége volna. Adja a Mindenható Kegyelem, hogy az a husvétai áldozat, amely az ő

korai elhivatásában érettség megnyilatkozott, az égi magasságból besugározza a sziveket, felvilágosítsa az elméket és felmagasztalja azokat az emberi erényeket, melyekben ő bővelkedett. Holttestét hozzátartozói szülővárosába: Bajára szállították, ahol temetése ma, végyis f. hó 6-án reggel 8 órakor ment végbe. A helybeli főgymnázium tanári kara Szűcs Lajos igazgató, Fischer Sándor és Mészáros Lajos tanárok által küldöttségileg képviselteti magát, s az elhunytak koporsójára koszorút helyez, de rajtuk kívül még többen mennek el a végülizesség szomorú ténnyében résztvevni. — A tanári kar és a polgári leány iskola tanszűlete külön-külön gyászjelentést adott ki. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett fiunk, testvérünk, sógorunk és rokonunk főtisztelendő Benedek Elek r. k. főgymnaziumi hittanár ur, hosszas szenvedés után életének 40-ik és áldozó papságának 19-ik évében a halotti szentségeknél ájtatos felvétele után folyó évi április hó 3-án az Urban elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. hó 6-án d. e. 8 órakor foguak a helybeli pályaudvaron beszenteltetni a utána a Szent Rókusról nevezett temetőben lévő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miséáldozat április hó 6-án d. e. 9 órakor fog a Szent Rókus kápolnában az Úrnak bemutatni. Baja, 1904. április 4. Áldás és béke porai felett! Benedek Mihály és neje Kovács Mária szűlei, Molnár Jánosné és Krczpelka Károlyné testvérei, Molnár János és Krczpelka Károly sógorai.

Előmunkálati engedély új vasutvonaira. A kereskedelmi miniszter Lebach Keresztély, és dr. Lebach László pusztadobokai illetve cservenkai lakosoknak mint érdektársaknak a m. kir. Államvasutak Szabadka állomásából kiágazólag Györgyén pusztai. Ó-Morovica község és Doboka pusztai irányában a tervezés alatt álló zombor-öbencei helyi érdekű vasut Cservenka állomásáig, másfelől mint a fentebb leírt vonal alternatív tervezetere ugyancsak a m. kir. államvasutak Szabadka állomásából kiágazólag Nagyfény, Ferubach, Új-Major és Doboka pusztai irányában a tervezés alatt álló zombor-öbencei helyi érdekű vasut Cservenka állomásáig vezetendő rendes nyomtávú, esetleg 0.70 méteres keskeny vágányú helyi érdekű vasutvonalakra az előmunkálati engedélyt megadta. Kiváncsiak vagyunk arra, hogy a vármegye megint hány százszáz fog a mi keserves utadónkból a központ javára áldozni és meddig fogja a mi utadónkat más községek útjaira fordítani. Ebből az osztrák gazdalkodásból már elég volna!

Kegyeletes cselekedet. A zentai főgymnázium ifjúsága, volt kedves hittanárának főtisztelendő Benedek Eleknek temetésén küldöttségileg képviselteti magát s az elhunytak koporsójára díszes koszorút helyez. A diákok küldöttsége a mapi napon utazott el Bajára.

A „Zentai Első Műkedvelő Egyesület” t. é. április 4-én színelőadással egybekötött táncvigalmat rendezett. Színpad került: „A régi szerető”, Géci István sikerült népszínműve. Az előadás meghaladta azon igényeket is, melyeket közönségünk a megszokott műkedvelő előadásokhoz egyébként fűzni szokott. A színpad megszokottságának hiánya néha-néha ki-ki csillant ugyan, de ezen apró szépséghibákat eltűntette a kitűnő betanulás, mely különösen az előadás tempójának és egyöntettségének javára érvényesült. Az előadást nagyszámu közönség hallgatta végig, s hatásosabb jeleneteknél a szereplőket erősen megtapsolta.

Új lap a vármegyében. Mint zombori tudostunk írja, e hó 15-én új lap indul meg Zomborban. Szerkesztő és kiadótulajdonos Dr. Donoszlóvits Vilmos lesz, aki politikai differenciák miatt megvált a „Zombor és Videke” szerkesztésétől. Az új lap a megye központjában eddig nélkülözött minden befolyástól ment pártokon kívüli, független lap lesz, melyet önnálló írói gárda készül támogatni.

Halálozás. Vasárnap, e hó 3-án, tették örök nyugalomra városunk egy derék, öreg polgárát Polyák Mózes. A megboldogult általános tiszteletnek és becsülésnek örvendett városzert felekezeti különbség nélkül. E tisztelet impozáns módon nyilvánult temetésekor, hol nagyszámu közönség hallgatta főt. Schweiger Hermann fő-rabbi és főt. Günsz Hermann rabbi urak megható gyászbeszédeit.

A vármegye a városi képviselők — idei választásának elnökéül Vojnits István megyei főjegyzőt küldte ki.

Földrengés. F. hó 4-én déli 1/2, 12 órakor földrengés volt a városházban észlelhető. Bruckner Testvérek és Kraszl József üzleteiben a lámpák táncra keltek. Sok helyt a falóra megállott. A legerősebben a városháza ingott meg.

Nyeremény. Folyó hó 4-én huavét másnapján egy gobelin kép a nagyvendéglőben nyilvánosan ki lett játszva. A képet a vizsamaradott számokkal Ausländer József nyerte meg.

A befalazott 850 forint históriája. Sós István helybeli lakos becsületes munkával 850 keserves forintokat kuporgatott össze, hogy legyen élte végére miből éldegednie. Az összetakarított pénzecskét a falba rejtette el, hogy az biztos helyen legyen. — A befalazott pénzről senki sem tudott. Hogy-hogy nem, cselédje Czák Ilona megsejtette a rejtelmes összeg hollétét s szerette volna ezt a maga birtokába ejteni. Mult szombaton ki is vett a rejtelmes helyen pihenő 850 forintból 700 forintot s az így megkerített összeget egy a derekára kötött kendőbe rejtette el. Sós hamarosan észrevette, hogy pénzt megdezsmálták s természetesen, hogy cselédjét, Czák Ionát fogta gyanuba, felelősségre is vonta a leányt de az nem akarta tettét beismerni. A rendőrségre fordult tehát, ahol Varga Mátyas rendőrbiztosnak hamarosan sikerült a leányt valamásra birnia, Czák Ilona beismerte, hogy ő lopta meg gazdáját s elő is adta a derekára felkötött bankókat. Azzal védekezett, hogy 10 év és 2 hónap óta van szolgálatban Sónál s ezen idő alatt egy krajcár fizetést sem kapott s mivel félt, hogy gazdája nem fogja őt kifizetni, bűnös uton akarta magát biztosítani. Elhitték neki!

Fölterjesztett alapszabály. A zentai földművelő ifjak egyesülete a városi tanács útján fölterjesztette alapszabályait a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett.

Késelés-bicskázás. Szomorú dolog, hogy városunkban ugyszólván napi rendszeren van az ily erkölcsstelen vérengzés. Vasárnap este 7-8 óra között Gyurgyev Nécó, Babin Viládó és Babin Timó állítólag az egyik leánya miatt, az utcán összekülönböztek a reájuk leső Szlávnity Izidor és Szlávnity Iván nevű helybeli lakosokkal és véres utcai harc támadt köztük a nagykut utcában, mely harcban mindnyáján megsérültek. Gyurgyev Nécó négy szurását, Babin Viládó két szurást, Babin Szimó egy szurást kapott. Szlávnity Izidornak a keze szára lett elverve. Rendőrségnél feljelentettek. A bűnjelek a rendőrséghez beszolgáltattak. Ideje volna már, hogy az Isten képmé teremtett ember megbecsülne önmagában és másokban is az embert és ne lenne vérengző állattá.

TÖVISEK.

Mint újabban értesülünk, a polgármester a gymnasiumnak nem első, hanem harmadik osztályáról akar vizsgázni, de a két osztályról szóló bizonyítványát — nem találja.

Ellinger Menyhért, Nikl Jenő és Bittermann József fajmagyarok legközelebb tanulmányt irnak a — zsidók és a sváb bogarak beözönléséről.

A tegnapi közgyűlésen a polgármester nem jelent meg. Igaza van. A szalmacséplésnél előbbre való — a kukoricamorzsolás.

Tóbi Jani a tegnapi közgyűlésen Ellingeréknek — fűgét mutatott.

Kikirics János városi képviselő indítványt adott be a szakértői díjak intézményének eltörlése iránt.

Laptulajdonos: Dr. Hajdu Dezső.
Lapkiadók: Pléstitý és Horváth.

Ház eladás!

A Gombos Zsigmond-féle (vált Temesváry-féle) ház a vasút-utcában, nagy uri lakással, mellék és alsó épületekkel, és kerttel, elköltözés miatt előnyös feltételek mellett eladó.

Értekezhetni ugyanott.

3161. tkv 1904.

Önkéntes

Árverési hirdetményi kivonat.

A zentai kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Neuman Albert és neje Spitzer Rozália önkéntes árverési ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a zentai kir. járásbírósa) területén fekvő s az ókánizsai 3729. számú betétben foglalt 687. és 688. kat. hrsz. és 1129. ö. i számú házra és beltelkre az árverést 9/4 koronában ezennel meghatározott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi június hó 1 napján d. e. 9 orakor okánizsa község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 91 kor. 40 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez léteenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zentán, 1904. évi március hó 21-ikén.

Jakó
kir. aljbíró.

Üzlet áthelyezés

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a tyuk-piacon a Branovacska-féle házban több év óta fennálló férfi-szabóműhelyemet szinte a tyukpiacon a szomszédságában levő Belyanszka-féle házba helyeztem át, a hol a n. é. közönség további becses megbizását úgy mint eddig továbbra is kérve, vagyok tisztelettel

Surányi János
férfi-szabó.

6-6

Ház eladás.

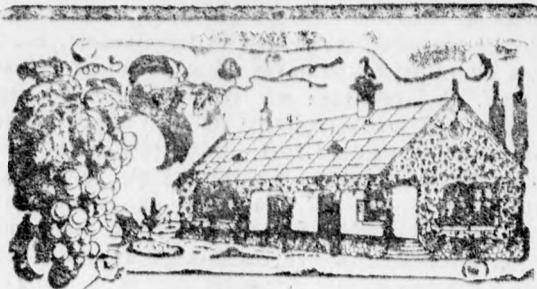
Géza-utca 783. számú tehermentes házam mely áll 5 egymásba nyíló szoba üvegezett folyosó, fürdőszoba, nyári és téli konyha, mosókonyha, éléskamra, pince, mintegy 300 négyszög a legfinomabb szőlő és gyümölcsfákkal beültetett szőlőkert, nagy 2000 méter-mázsát befogadó gabona magtár 2 összesen 18 öl hosszú kukoricagöréből a következő fizetési feltételek mellett eladó.

A vételár egyharmad része készpénz, kétharmad része 10 év alatt félévi részletekben öt és fél százalékos kamatozás mellett fizetendő, de fenn maradhat az egész összeg 10 évi törlesztésre öt és fél százalékos kamatozás mellett, ha vevő az egész vételára kellő biztosítékot nyújthat.

Bővebb értesítés nyerhető a tulajdonos

6-5

Tauber Károly
lisztkereskedőnél.

SZŐLŐLUGAST

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homok talajban.

Erre azonban nem minden szőlőtaj alkalmas. [Bá minő kuszó természetű] mert nagyjából ha megnő is termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol ugyanis alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkiválóbb muskátály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s minden oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerítéseknek, kerítéseknek stb. a legremekbbs díszé anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghatározottabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Érm. elléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kátya u. p.
Székelyhid.

ZONGORA! Jó karban lévő zongora jutányos áron eladó.

BICIKLI! Angol gyártmányu bicikli legjobb karban lévő, jutányosan eladó.

Egy iroda berendezés! Wertheim Cassa, fali szekrény, iroda asztalok és falrekesz jutányos áron eladó.

Hogy hol eladó? megmondja a kiadóhivatal.

1904. évre szóló tapetta

minta könyv megérkezett. Régi tapetták tisztítása jutányosan eszközöltetik.

Bienenfeld Gáspár kárpitos és diszitonél

Kiadó uri lakás.

Egyrés (Szabadkai-utcában) Tóth Márton felé 518. számú házban egy uri lakás 3 utcai szobával és a hozzá való mellékkelyiságekkel azonnal kiadó, továbbá egy utcára nyíló ajtóval pince helyiség, 3 szobából álló, üzletnek, műhelynek, esetleg lakásnak folyó évi május 1-től kiadó.

Ertekezni lehet.

7-6

Hauer Tóbiásné
kenyér- és lisztüzletében.

ÜZLET ÁTVÉTEL.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a baromfi-piac-teren, Kikircs János ur emeletes házában levő Kikircs Noé-féle

női-, férfi- és gyermekcipő-üzletet

átvettem, melyet 15 év alatt Papp József jóhírű cipész üzletében szerzett sokoldalu tapasztalataim folytán tovább fogok vezetni. — Javítások gyorsan o o o o o és pontosan készíttetnek. o o o o o

Tisztelettel Karabás Emil cipész mester.

Halló?
Mi ujság!

Most már Zentán is kapható mindenféle rövid és messzelátó szemüveg, orrosipetű legfinomabb kivitelben. Hol? Kinél?

Markovits Ferencné óras és látszerész üzletében a hol minden e szakba vágó munkák egyszersmind órák javítása gyorsan, jutányosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Mindenféle nyomdai munkákat

a legizléseesebb és legvlasztékosabb kivitelben a legjutányosabb árakban készítenek

Pléstity és Horváth

könyvnyomdájában Arpad utca 268. szám